

Στοιχεία παιδιού

Όνοματεπώνυμο: Πέτρος Σπανός
Φύλο: Αγόρι
Ημ/νία γέννησης: 05-06-2018
Μητρική γλώσσα: Ελληνικά
Ημ/νία εξέτασης: 08-05-2025
Χρονολογική ηλικία: 6 έτη & 11 μήνες

Τι είναι το FOCUS

Το FOCUS είναι ένα πρωτότυπο εργαλείο αξιολόγησης της προσοχής και της συγκέντρωσης που έχει σταθμιστεί* σε δείγμα 1078 παιδιών σχολικής ηλικίας (6-12 ετών).

Το εργαλείο αυτό προσφέρει μια έγκυρη και αξιόπιστη εκτίμηση της ανάπτυξης της ικανότητας διατήρησης της συγκέντρωσης, καθώς και της ικανότητας επιτελικού ελέγχου της προσοχής υπό πίεση χρόνου.

Το FOCUS αξιολογεί τις διεργασίες που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης που πραγματοποιείται για αρκετό χρονικό διάστημα, αγνοώντας τους περισπασμούς και αναστέλλοντες αυθόρμητες ή αυτόματες αντιδράσεις.

Η εκτίμηση αυτών των απαιτούμενων διεργασιών, πραγματοποιείται τόσο σε οπτικό όσο και σε ακουστικό πλαίσιο.

*Σταθμισμένες ονομάζουμε τις δοκιμασίες (τεστ) που συγκρίνουν τις ατομικές επιδόσεις με την κατανομή των επιδόσεων ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος από τον γενικό πληθυσμό της ίδιας ηλικιακής ομάδας, το οποίο αποτελεί την ομάδα αναφοράς (δείγμα στάθμισης).

Τι δοκιμασίες περιλαμβάνει το FOCUS;

Δοκιμασία επιτελικού ελέγχου της ακουστικής προσοχής (Θυράνια σώματα)

Πρόκειται για μια δοκιμασία συνεχούς απόδοσης (continuous performance task) και εκτιμά την ικανότητα εστίασης και διατήρησης της ακουστικής προσοχής αλλά και την ικανότητα εφαρμογής μιας σύνθετης στρατηγικής.

Αξιολογούνται ο αριθμός των σωστών αντιδράσεων σε συγκεκριμένα χρονικά όρια όπως και ο αριθμός των λανθασμένων (παρορμητικών) αντιδράσεων.

Δοκιμασία επιτελικού ελέγχου της οπτικής προσοχής (Μάγοι και Δράκοι)

Πρόκειται για μια δοκιμασία οπτικής ακύρωσης (visual cancellation task).

Εκτιμά την ικανότητα συντηρούμενης οπτικής προσοχής αλλά και την ικανότητα εναλλαγής της εφαρμογής οδηγιών.

Αξιολογούνται ο συνολικός αριθμός σωστών εντοπισμένων στόχων, ο αριθμός εσφαλμένων επιλογών και ο χρόνος ολοκλήρωσης της δοκιμασίας.

Δοκιμασία οπτικοχωρικής βραχύχρονης μνήμης (Λούνα παρκ)

Εκτιμά το εύρος της οπτικής προσοχής και τη βραχύχρονη μνημονική συγκράτηση θέσεων στον χώρο.

Αξιολογείται το άθροισμα των σωστών απαντήσεων (ακριβής αναπαραγωγή της κάθε διαδρομής).

Πώς περιγράφεται η επίδοση του παιδιού στο FOCUS;

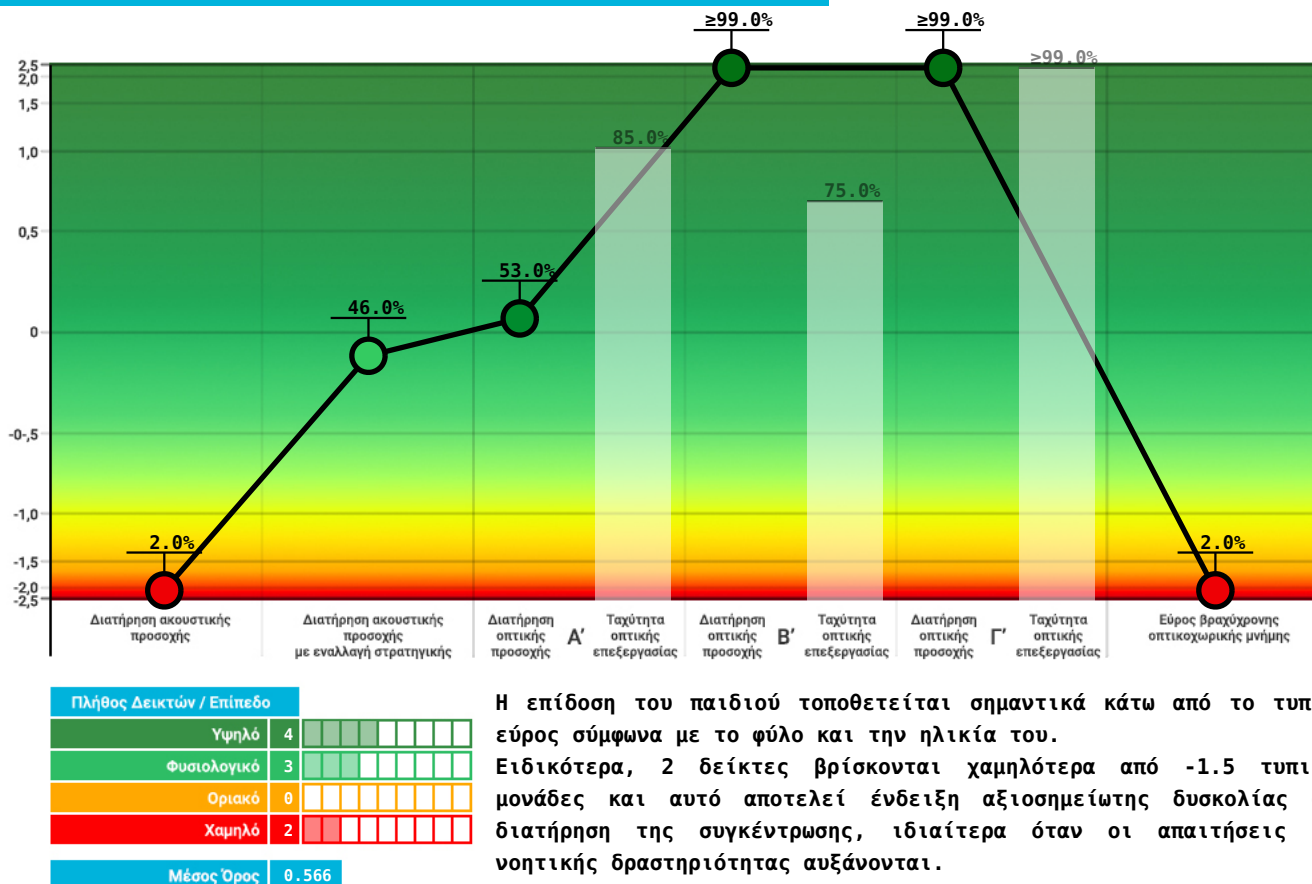
Η επίδοση του παιδιού στο FOCUS περιγράφεται από 9 επιμέρους, συμπληρωματικούς δείκτες που υπολογίζονται αυτόματα.

Έξι δείκτες αφορούν την ακρίβεια με την οποία εκτελείται κάθε δοκιμασία (σωστές απαντήσεις) και 3 δείκτες αφορούν την ταχύτητα εκτέλεσης.

Ο κάθε δείκτης είναι μια τυπική τιμή δηλ. μία τιμή που δηλώνει που ακριβώς τοποθετείται η επίδοση του παιδιού σε σχέση με τον μέσο όρο των επιδόσεων των συνομηλίκων του στο δείγμα στάθμισης. Οι τυπικές τιμές που αντιπροσωπεύουν τις επιδόσεις του παιδιού περιγράφονται ως επιδόσεις που είναι σημαντικά πάνω από τον μέσο όρο (υψηλές), στον μέσο όρο (φυσιολογικές) και επιδόσεις σημαντικά κάτω από τον μέσο όρο (χαμηλές). Γενικά, επίδοση πάνω από τη 1 τυπική τιμή είναι υψηλή, οι επιδόσεις κάτω από τη 1 τυπική τιμή και μέχρι -1.5 θεωρούνται εντός φυσιολογικών ορίων, ενώ επιδόσεις χαμηλότερες από -1.5 τυπικές τιμές θεωρούνται χαμηλές.

Οι επιδόσεις του παιδιού σε κάθε δείκτη, εκτός από τις τυπικές τιμές, μπορούν να περιγραφούν και με εκατοστιαίες τιμές, δηλ. το ποσοστό των βαθμολογιών του δείγματος στάθμισης που είναι μικρότερες ή ίσες από αυτήν. Η εκατοστιαία τιμή 50 σε έναν δείκτη αντιστοιχεί ακριβώς στον μέσο όρο των βαθμολογιών του δείγματος στάθμισης, ενώ εκατοστιαίες τιμές μεταξύ 16 και 85 θεωρούνται εντός φυσιολογικών ορίων. Αντίστοιχα, ως υψηλές θεωρούνται εκατοστιαίες τιμές άνω του 85 ενώ χαμηλές θεωρούνται τιμές κάτω του 16.

Αποτελέσματα αξιολόγησης

Η επίδοση του παιδιού τοποθετείται σημαντικά κάτω από το τυπικό εύρος σύμφωνα με το φύλο και την ηλικία του. Ειδικότερα, 2 δείκτες βρίσκονται χαμηλότερα από -1.5 τυπικές μονάδες και αυτό αποτελεί ένδειξη αξιοσημείωτης δυσκολίας στη διατήρηση της συγκέντρωσης, ιδιαίτερα όταν οι απαιτήσεις μια νοητικής δραστηριότητας αυξάνονται.

Τι μπορεί να σημαίνουν οι επιδόσεις του παιδιού

Εξετάζοντας συνολικά τη θέση των δεικτών σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους του δείγματος στάθμισης και με βάση ευρήματα από σχετικές αναλύσεις από πρόσθετα αξιολογικά δεδομένα παιδιών του δείγματος στάθμισης, διαπιστώνονται τα παρακάτω:

Όταν ένα παιδί έχει χαμηλή επίδοση (όπως ορίζεται παραπάνω) σε δύο ή περισσότερους δείκτες τότε:

- έχει αυξημένη πιθανότητα διάγνωσης Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής- Υπερκινητικότητας (ΔΕΠ-Υ) και συνιστάται περαιτέρω διερεύνηση από ειδικό ή διεπιστημονική ομάδα.
- έχει αυξημένη πιθανότητα για χαμηλή επίδοση σε σταθμισμένα τεστ αναγνωστικής κατανόησης και μαθηματικών και συνιστάται περαιτέρω διερεύνηση από ειδικό ή διεπιστημονική ομάδα.

Περισσότερες πληροφορίες

Χαμηλή επίδοση σε τουλάχιστον δύο δείκτες του FOCUS βρέθηκε ότι σχετίζεται με παρουσία κλινικά σημαντικών συμπτωμάτων ΔΕΠ-Υ με ευαισθησία 78%.

Αυτό σημαίνει ότι 78 από τα 100 παιδιά που εξετάστηκαν με το FOCUS και έχουν χαμηλή επίδοση σε δύο δείκτες από τους εννέα, είχαν αντίστοιχα και παρουσία ισχυρής συμπτωματολογίας ΔΕΠ-Υ, όπως αυτή κρίθηκε από τους εκπαιδευτικούς του σχολείου τους, δηλ. με βαθμολογία άνω του 9θου εκατοστημορίου στην Κλίμακα ΔΕΠ-Υ για τον Εκπαιδευτικό (Καλαντζή- Αζίζη, Αγγελή & Ευσταθίου, 2005).

Επιπλέον, η χαμηλή επίδοση σε τουλάχιστον δύο δείκτες του FOCUS βρέθηκε ότι σχετίζεται και με βαθμολογία χαμηλότερη από 1,3 τυπικές τιμές κάτω του μέσου όρου για την ηλικία του παιδιού σε σταθμισμένα τεστ αναγνωστικής κατανόησης και μαθηματικών με ευαισθησία 87%. Αυτό σημαίνει ότι 87 από τα 100 παιδιά που εξετάστηκαν με το FOCUS και σημείωσαν χαμηλή επίδοση σε δύο δείκτες από τους εννέα, είχαν αντίστοιχα και χαμηλές επιδόσεις σε σταθμισμένα τεστ αναγνωστικής κατανόησης και μαθηματικών.

Το συγκεκριμένο ανιχνευτικό κριτήριο (δύο χαμηλοί δείκτες στους εννέα) παρά την υψηλή του ευαισθησία (78%- 87%), συνοδεύεται από σχετικά χαμηλή ειδικότητα (39-41%). Με άλλα λόγια, ενώ ανιχνεύει σωστά υψηλό ποσοστό παιδιών που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης, έχει ταυτόχρονα και αυξημένη πιθανότητα ψευδώς θετικών αποτελεσμάτων, δηλ. να ανιχνεύει και παιδιά που δεν έχουν ανάγκη για επιπλέον αξιολόγηση ή ανησυχία για τις μαθησιακές τους επιδόσεις.

Προτάσεις

Για τη βελτίωση των δεξιοτήτων της προσοχής δεν υπάρχουν πολλές διαθέσιμες προτάσεις και υλικά όπως για άλλες δεξιότητες (όπως η γλωσσική ικανότητα). Η σχετική επιστημονική έρευνα είναι περιορισμένη και τα τελευταία χρόνια μόνο έχουν δοκιμαστεί παρεμβατικά προγράμματα ενίσχυσης της προσοχής με μικτά αποτελέσματα.

Από τις δημοσιευμένες μελέτες διαπιστώνουμε ότι η προσοχή των παιδιών σε απαιτητικές εργασίες μπορεί να βελτιωθεί όταν προηγούνται αναλυτικές και σαφείς οδηγίες που συνοδεύονται από παραδείγματα. Είναι πολύ σημαντικό τα παιδιά να υποστηρίζονται στην ανάπτυξη μεταγνωστικών στρατηγικών για τον έλεγχο και τη διατήρηση της προσοχής τους.

Μεταγνωστικές στρατηγικές για τον έλεγχο και τη διατήρηση της προσοχής δεν αρκεί απλά να αναφέρονται ή να παρουσιάζονται στα παιδιά αλλά απαιτούν εξάσκηση και επανάληψη, όπως για παράδειγμα μέσα από εκπαιδευτικά παιχνίδια. Είναι απαραίτητο να συνοδεύονται από ευκαιρίες για δοκιμές και εφαρμογή ώστε να γίνουν μέρος του ρεπερτορίου της συμπεριφοράς των παιδιών που θα τις ανακαλούν και θα τις εφαρμόζουν με ευκολία όταν χρειάζεται.

Για την καλύτερη ανάκληση και εφαρμογή μεταγνωστικών στρατηγικών που βοηθούν στον έλεγχο και τη διατήρηση της προσοχής, χρειάζεται επιμονή και συχνή ή/και εντατική εφαρμογή που συνοδεύεται από θετική ενίσχυση (επιβράβευση).

Τέλος, θετικά αποτελέσματα φαίνεται να έχουν και κάποια προγράμματα ενίσχυσης της προσοχής με τη μορφή παιχνιδιών μέσω ψηφιακών εφαρμογών. Τέτοια παιχνίδια είναι αποτελεσματικά όταν προσφέρονται από ειδικούς μέσα στο πλαίσιο παρεμβατικών προγραμμάτων που εξατομικεύονται και προσαρμόζονται στο αναπτυξιακό στάδιο του παιδιού.

Σχόλια

Χώρος αποτύπωσης σχολίων χορηγητή/τριας.

27/05/2025

Όνοματεπώνυμο Χορηγητή